

Hitit Kralı III.Hattuşili ile Kraliçe Puduhepa'nın Gümüş Tablet Üzerindeki Mühürleri

The Seals of the Hittite King Hattušili III and the Queen Puduhepa on a Silver Tablet

***Sedat ALP, Sedat ERKUT**

Anahtar sözcükler: Hitit, Hattuşili, Puduhepa, Mısır, Ramses, Kadeş, gümüş tablet
Key words: Hittite, Hattusili, Puduhepa, Egypt, Ramses, Kadesh, silver tablet

During the second millenium B.C. there was a fierce competition between two great powers of Ancient History, the Hittite Empire and the Egyptian Kingdom to gain influence over the small commercial state at the Eastern Mediterranean coast. The competition between these two powers led to the battle of Kadesh on the Orontes River, south of Syria. Since the battle was inconclusive, competition between these two states lasted for a further fifteen years, until both sides realized that there was no other option than to conclude a mutual piece treaty.

We learn from a letter of Ramses II to Hattušili III that the first step towards the conclusion of a treaty came from Hattušili III. Hattušili's advisers prepared a silver tablet with the text of the treaty on it in Akkadian, a diplomatic language of the second millenium B.C. Hattušili sent it to Ramses II for approval, and asked him to also prepare a silver tablet with the text of the treaty and to send it back to him. The exchange of both silver tablets marked the conclusion of the treaty. Hattušili III and his advisers thus have the honor of having prepared the first international treaty between two major powers of Ancient History. Today, a photograph of the tablet of this first international treaty is displayed in one of galleries of the United Nations in New York. Ramses II must have thought that the conclusion of the treaty marked a high point of his foreign policy. He ordered his officials to prepare a translation of the treaty to the Egyptian language, and he inscribed the Egyptian text of the treaty on the monuments of Karnak and Ramasseum.

The Egyptian text of the treaty also contains a description of the silver tablet. The Egyptian text reveals that on the obverse side of the silver tablet there was a seal of Hattušili, and on the reverse of the silver tablet there was the seal of the Hittite Queen Puduhepa. According to the Egyptian description, the seal of Hattušili III contained a picture of Hattušili embraced by the Storm God, and on the seal of Puduhepa the picture of Puduhepa was embraced by the Sun Goddess of Arinna. The text also describes details of both seals. On these bases we have prepared a drawing of the seals of Hattušili III and of Puduhepa. (Figs. 4, 6)

çağımız bir mühür bulamadığımız için, anlamlı olacağını düşündüğümüzden hazırladığımız deneme mühür çiziminde güneş tanrıçasının koltuğu altına Puduhepa'nın tasvirini koymayı uygun gördük. Bu neden-

le Puduhepa mührünü çizerken Ras-Şamra'da bulunan tablet üzerindeki tasvirden faydalanmayı düşündüm. Burada yeni bir deneme olarak Puduhepa mührünü bir çizimle gösteriyoruz (Şekil 6).

KAYNAKÇA

ALP.S.,1947, "La désignation du Lituus en Hittite", *Journal of Cuneiform Studies* I, 164-175

ALP.S., 1948, "Hitit Metinlerinde ^{Or}kalmus "Lituus" ve HUB.BI "Küpe", *Belleten XII*, 220-324

ALP.S., 1991, *Hethitische Briefe aus Maşathöyük Ankara*, TTK Yayınları, 288-291

EDEL E., 1997

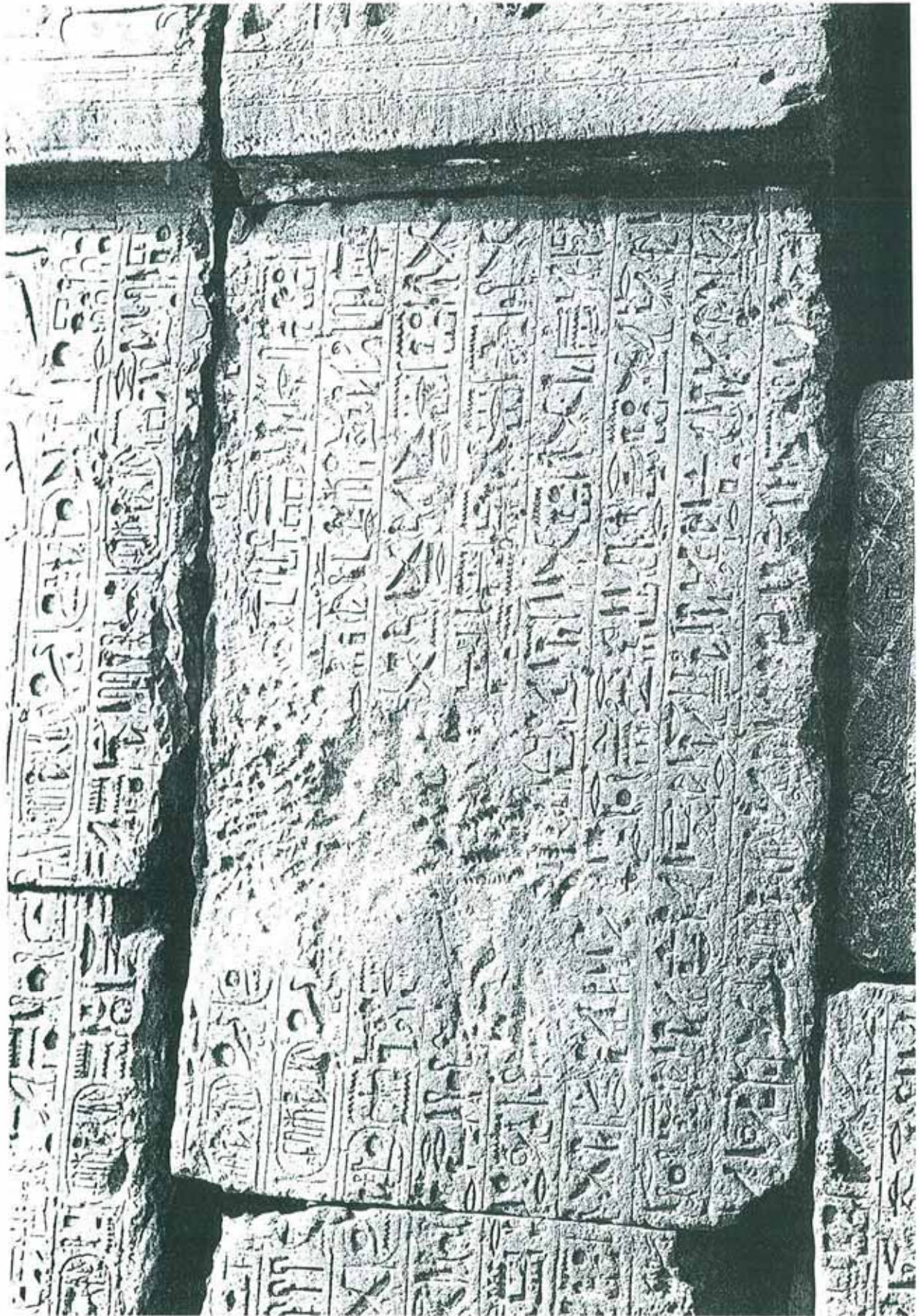
"Der Vertrag zwischen Ramses II. von Ägypten und Hattusili III. von Hatti", *Wissenschaftliche Veröffentlichung der Deutschen Orient-Gesellschaft* 95, Berlin, 59

FRIEDRICH, J., 1937.

"Das Siegel des hethitischen Königs Hattusili III. nach der ägyptischen Fassung seines Vertrages mit Ramses II." *Artibus Asiae* VI, 177-190

Şekil 1. Aslı Hattusa'da gümüş bir tablet üzerine yazılmış olup, Mısır'a gönderilmiş olan antlaşmanın Boğazköy'de bulunmuş olan kil tablet üzerine çivi yazısı ile yazılmış olan kopyası. İstanbul'da Eski Şark Eserleri Müzesi'nde sergilenmektedir.

Şekil 2. Gümüş tablet üzerine yazılmış olan antlaşmanın Mısır diline çevirisini gösteren Karnak Anıtı. Anıtın bu resmi E.Edel,1997,59 dan alınmıştır.

Şekil 3. Boğazköy'de bulunan bir bulla üzerindeki Büyük Kral Muwatali'nin mührü

Şekil 4. Antlaşmanın Mısır dilindeki çevirisindeki anlatımlara göre ve Boğazköy'de bulunan büyük ve II. Muwatali mühründen yararlanarak hazırladığımız gümüş tablet üzerindeki Hattuşili mührünün çizim denemesi.

Şekil 5. Ras-Şamra'da bulunan IV. Tudhaliya'ya ait mührü baskısı.

Şekil 6. Antlaşmanın Mısır dilindeki çevirisindeki anlatımlara göre ve Boğazköy'de bulunan büyük kral ve kraliçe mührlerinden ve Ras-Şamra'da bulunan IV. Tudhaliya mühründen yararlanarak hazırladığımız gümüş tablet üzerindeki Puduhepa mührünün çizim denemesi.